

Vid demokratins och rättigheternas gräns

Jag brukar emellanåt tänka på hur eftervärlden kommer se på den tid vi lever i idag. Man behöver inte gå långt tillbaka i tiden för att känna av galenskapen. Förintelsen utfördes bara två decennier innan jag föddes. I Sverige fanns ett institut för rasbiologi långt efter andra världskriget och tvångssteriliseringarna av genetiskt undermåliga individer upphörde först 1976. År 2017 kastades över 1000 barn och vuxna ut från den statliga assistansersättningen. Hur det skedde kommer oomtvistligt att vara föremål för framtida forskning. Och framtidens dom kommer vara hård. De ansvariga, (vi vet vilka de är), kommer grånade och gaggiga försvara sina handlingar, att det som gjordes var för allas bästa. Precis som rasbiologiska institutet och tvångssteriliseringarna ansågs vara för samhällets fortlevnad.

Att ifrågasättandet av LSS sker samtidigt som den moderna demokratin vittrar i dess grundvalar är ingen tillfällighet. Förenta staternas president framställer utan skam kvinnor som fritt villebråd. Europeiska regeringar liksom växande partier på i stort sett hela kontinenten klassificerar och värderar människor utifrån etnicitet, sexualitet eller religion. Det är i grunden samma mekanik som särskiljer oss människor och de rättigheter som följer beroende på vem hen är.

För en tid sedan träffade jag en assistansanordnare som vid en IVO-inspektion fått nedslag på den sociala dokumentationen kring ett barn med assistans. Hon förklarade för IVO att barnet var litet och levde med sin mamma, pappa och syskon som tog det bästa ansvar för barnet. IVO-tjänstemannen svarade att utan social dokumentation har barnet ingen historia. Det är inte helt lätt att förstå vad IVO-tjänstemannen menade mer än att det är skillnad på barn och barn. Eller menade hon att ifall barnet bott på institution, hade både dokumentation och en historia kunnat säkerställas?

LSS och den personliga assistansen beskrivs ibland som århundradets frihetsreform. Ifall vi på allvar menar det - måste reformen alltid ta avstamp i demokrati och medborgarskap. Propositionens bästa och mest citerade budskap är: ”[en människa med omfattande funktionsnedsättningar] får aldrig betraktas som föremål för åtgärder, utan ska ses som en individ med rättigheter”. Detta är långt ifrån en självklarhet längre. Också bland vissa personer och media som stödjer vår kamp i assistansfrågan hör vi alltför ofta argumenten: rätten till vård, omsorg, samhällets ansvar för de svagaste, de sjuka.

Politiken har måhända tvingat in oss i ett hörn där motståndssidan legitimitetstörstande tvingats argumentera i termer av liv och överlevnad. Men assistans är i första hand frihet. Det finns fortfarande ett starkt motstånd mot att vi alla är individer med rättigheter, att en trappa kan vara diskriminerande, en klapp på huvudet särbehandling, att ett felaktigt beslut leder till husarrest eller kommunarrest. Det säger något om hur vi fortfarande ser på vad som är en människa. Det är långt kvar. Men kampen fortsätter.

I år skänker vi en extra tanke till alla de barn och vuxna som förlorat sin assistans och närmar sig jul och nyår med en klump i magen.

Rickard Friberg

RICKARD FRIBERG, ORDFÖRANDE

Utsikt

Utsikt ges ut av RBU i Stockholms län och kommer ut med 4 nummer per år.

Redaktionsgrupp: Sabina Soldati, Anette Wällstedt och Jessica Stjernström

Redaktör: Sabina Soldati

Ansvarig utgivare: Rickard Friberg

Layout: Peacock Street Studio

Tryck: Åtta 45 Tryckeri AB 2017

Nästa nummer: Mars 2018

Adress: RBU, S:t Göransgatan 84, 112 38 Stockholm

Tel: 08-650 58 12

E-post: kontakt@stockholm.rbu.se

Hemsida: www.stockholm.rbu.se

Följ oss även i sociala medier.

Gå in och "gilla" RBU Stockholm på Facebook, för att se nyheter och vilka aktiviteter som är på gång.

Kansliet: Jessica Stjernström, kanslichef
Anette Wällstedt, informatör, Annika Stridh, ekonom och Therese Lagerman, intressepolitik och administration
Omslagsfoto: Paraspport Sverige

RBU – Föreningen för Rörelsehindrade Barn och Ungdomar

RBU i Stockholms län bildades 1954 och har i dag ca 2 000 medlemmar. RBU är en förening för barn och ungdomar med olika rörelsehinder och deras familjer. Inom föreningen finns 10 olika diagnosgrupper: ADHD, CP, flerhandikapp, hydrocefalus, kortväxthet, medfödd benskörhet, muskelsjukdomar, Prader Willi Syndrom, plexus-skada och ryggmärgsbräck.

Familjer med barn och ungdomar med rörelsehinder kan genom RBU få kontakt med andra i liknande situation. RBU arrangerar temakvällar/föreläsningar i aktuella ämnen och anordnar läger både sommar- och vintertid.